

Предмет	РАДИОБИОЛОГИЈА
Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломиран радиолошки технолог
Код	СРТ-121
Студиска година	Прва
Семестар	Втор
Вкупно часови	45
Кредити	4
Вид на предмет	Задолжителен
Предуслови	Нема
Изведува	Катедра по онкологија и радиотерапија
Одговорен наставник	Проф. д-р Снежана Смичкоска и проф. д-р Цвета Толевска
Адреса:	Институт за радиотерапија и онкологија, Водњанска 17, Скопје Тел: + 389 2 147 874; -mail:ssmickoska@medf.ukim.edu.mk
Клучни зборови	Студии за радиолошки технолози, базични предмети, радиобиологија
Учебни цели	<ul style="list-style-type: none"> • Да се запознае со основните принципи на радиобиологијата • Да ги разбере принципите на дејството на јонизирачките зрачења врз молекуларно, клеточно и ткивно ниво, како и врз човечкиот организам во целост • Да ги разбере принципите на дејството на јонизирачките зрачења врз нормалното и туморското ткиво • Да ги научи несаканите токсични ефекти од јонизирачко зрачење, вклучувајќи акутни и хронични ефекти од радијација
Кратка содржина	<p>Теоретска а и практична настава (3 +15 часа):</p> <p>Блок 1 (6+3 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Дефинирање на поимот радиобиологија. Видови на ➤ Јонизирачки зрачења. Временска скала на зрачни ефекти ➤ Градба на клетка и структура на ДНК ➤ Клеточен циклус и варијации во радиосензибилноста ➤ Основни принципи на оштетување на клетката од јонизирачки зрачења <p>Блок 2 (6+3 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Криви на преживување на мамалните клетки ➤ Дефинирање и опис на радиосензитивност ➤ Концепт на сублетално штетување и репарација, како и потенцијално летално оштетување ➤ Апоптоза ➤ Дејство на јонизирачки зраци врз нормални и туморски ткива ➤ Терапевтска широчина <p>Блок 3 (6+3 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Фракционирање ➤ Репарација ➤ Редистрибуција ➤ Репопулација ➤ Реоксигенација ➤ Ткива со ран и доцен одговор ➤ Номенклатура на алтерирани фракционирање ➤ Резултати од клинички студии <p>Блок 4 (6+3 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Клиничка апликација на радиобиолошките принципи ➤ Фактори од коишто зависи радиобиолошкиот одговор на

	<p>туморот</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Градација на нормалните ткива според радиобиолошката осетливост, дози на толеранција и акутни и доцни оштетувања ➤ Хемиски модификатори на радиобиолошкиот одговор ➤ Карциногенеза и мутагенеза <p>Блок 5 (6+3 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Радијациони синдроми ➤ Генетска осетливост кон јонизирачко зрачење ➤ Адаптивен одговор кон ниски дози на ирадијација ➤ Радиоактивно оружје ➤ Радиоактивни акцеденти ➤ Дејство на јонизирачки зраци врз ембрион и фетус 										
Организација	<p>Теоретска настава: 30 часа Практична настава: 15 часа</p>										
Методи на учење	Предавања, вежби										
Предвидени учебни резултати	<p>Знаење и разбирање: Студентот ќе се стекне со основни познавања од радиобиологијата и влијанието на јонизирачките зрачења на молекуларно и клеточно ниво, како и врз организмот во целост.</p> <p>Клучни вештини: Студентот ќе биде оспособен за апликација на знаењето од радиобиологија во совладувањето на другите медицински предмети.</p>										
Специфични препораки за наставата	<p>Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидените активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добие потпис.</p> <p>Бодирање на активностите на студентот:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Вид на активност</th> <th style="text-align: center;">Бодови</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">Теоретска настава*</td> <td style="text-align: center;">7.5-15</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Практична настава**</td> <td style="text-align: center;">7.5-15</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Континуирана проверка</td> <td style="text-align: center;">45-70</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Вкупно:</td> <td style="text-align: center;">60 100</td> </tr> </tbody> </table> <p>* присуство на теоретска настава: 51% - 60% - 7.5 бода; 61% - 70% - 9.5 бода; 71% - 80% - 12 бода; 81% - 90% - 13 бода; 91% - 100% - 15 бода.</p> <p>** практична настава: секоја вежба носи 1 бод (15 вежби): присуство - 0.5 бода колоквирање на вежба - 0.5 бода</p>	Вид на активност	Бодови	Теоретска настава*	7.5-15	Практична настава**	7.5-15	Континуирана проверка	45-70	Вкупно:	60 100
Вид на активност	Бодови										
Теоретска настава*	7.5-15										
Практична настава**	7.5-15										
Континуирана проверка	45-70										
Вкупно:	60 100										
Проверка на знаења	<p>Условувачки критериуми: Студентот е потребно редовно да ги посетува теоретската и практичната настава за да пристапи на континуираната проверка. Проверката е писмена. Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ја и континуираната проверка. Студентот е должен да освои минимум бодови (60%) од континуираната проверка, во спротивно, се јавува на комплетен завршен испит.</p>										

	<p>Комплетен завршен испит: Испитот е писмен. Се состои од континуираната проверка на којашто студентот не освоил бодови.</p>
<p>Учебни помагала</p>	<p>Основни:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Авторизирани предавања од Катедрата по онкологија и радиотерапија. ➤ Група автори. Радиотераписка онкологија. Катедра по онкологија. Медицински факултет, Скопје, 2002. ➤ С.Смичкоска. Онкологија. Во: Никодиевиќ Б. Современа дијагностика и терапија во медицината. Европа 99, Кочани, 2000. ➤ Димитровска. Основи на радиотерапија. Медицински факултет, Скопје, 2000.